

Preek op Oudjaarsavond 2018 - Alles heeft zijn tijd

Lezing: Prediker 3

Dat we hier vanavond bij elkaar zijn wordt vooral bepaald door de wereldse kalender. En niet de kalender van de christelijke feesten.

Oudjaarsdag: het lijkt een dag als alle andere. Maar toch spreekt zo'n avond als deze boekdelen. Letterlijk, want nog even en er verschijnt vast wel weer een editie van 'het Aanzien'. Het aanzien van 2018. En inderdaad ook deze editie zal verschijnen. Was 2018 om aan te zien?

Ik noem een aantal gebeurtenissen die in ieder geval genoemd zullen worden: aardbevingen in Groningen, De luizenmoeder, Halbe Zijlstra treedt af als minister van Buitenlandse Zaken, 17 doden bij schietpartij op school Florida, koudegolf in Nederland, gemeenteraadsverkiezingen in Nederland, extreme warme zomer met het nodige tekort aan water, toenadering tussen Noord- en Zuid-Korea, een wrange Pieten discussie. En nog zoveel meer is er gebeurd, zoveel mensen slachtoffer van natuurgeweld, de beelden van een tsunami hebben weer op het netvlies, de beelden van hongerende kinderen in Jemen en nog steeds mensen op de vlucht, kinderen die hier in Nederland geworteld zijn, maar of hier hun toekomst zal zijn? En dan wordt ons gevoel zeer bepaald door wat we persoonlijk meemaakten. Ieder heeft daarbij zijn of haar eigen verhaal.

En een avond als deze roept altijd heel wat gevoelens op. Gevoelens van dankbaarheid om wat goed was in het afgelopen jaar.

Maar ook gevoelens van verdriet over het gemis van dierbaren of over wat niet lukte misschien.

Gevoelens van onzekerheid wellicht over wat komen gaat. Wat zal het komende jaar brengen aan persoonlijk geluk of aan persoonlijk verdriet?

Of onzekerheid over hoe het in onze samenleving verder zal gaan. Nog meer tegenstellingen? Hoe zal het gaan met ons klimaat? Kortom er is genoeg om ons mee bezig te houden deze dagen.

En welke rol speelt ons geloof daarbij? Ons zoeken naar zingeving in ons leven, naar een richting in ons doen en laten?

Vanavond hebben we gelezen woorden van Prediker. Hij beschouwt de tijd van leven en alles wat daarin kan gebeuren.

Tijd is iets wonderlijks.....

Je kunt het zo verschillend beleven.

Zomaar weer een jaar voorbij,

Of een jaar dat zo lang duurde, dag voor dag.

En dan horen we in deze avond uit Prediker.

Hij staat stil bij de tijd.

En juist op een dag als vandaag kennen we een zekere weemoed.

En misschien zijn we daarom we toch ook hier gekomen...Om in deze onze tijd iets van eeuwigheid te proeven. Om temidden van alles wat je als zand door de vingers glijdt – toch ook houvast te zoeken en te vinden.

We ervaren goede tijden en slechte tijden in ons leven en we hebben het over leven en dood, liefde en haat, voor- en tegenspoed. Ook bij Prediker gaat het over goede en slechte tijden. En hij komt tot de conclusie - alles heeft zijn tijd.

Prediker schetst in het kort het alledaagse leven van de mens. Dat leven heeft een begin en een einde. Dat leven kent trauma's en geheelde wonden. Dat leven kent rouw en plezier.

Dat leven kent ambitie en gelatenheid. Dat leven speelt zich soms af op de vierkante meter, soms in een oneindige ruimte. Dat leven kent liefde en vijandschap. Alles heeft zijn tijd. Alle dingen hebben hun bestemde tijd onder de hemel.

Alles wat we proberen om een hierin een verband, een zin te vinden is gebaseerd op lucht. Alle streven om gebeurtenissen te willen verklaren is ijdel, lucht en leegte. Natuurlijk stellen we onze vragen.

Waarom gaan de dingen zoals ze gaan? Waaraan heb ik dit geluk verdiend? Waarom overkomt mij deze ramp?

Wat is de oorsprong van het kind dat geboren zal worden? Waar zijn onze doden gebleven? Die vragen, zegt hij, mag je wel stellen, maar er bestaan geen antwoorden. Onbevredigend eigenlijk.

Want op die vragen willen wij juist zo graag een antwoord.

Moeten we hier stoppen? Is dat het wat Prediker ons wil zeggen: ‘Alles is zinloos!’ Nee, allereerst zegt Prediker: ‘Het is toch beter wijs te zijn dan dwaas. Dan beseft je dat in ieder geval al je streven als mens beperkt is. Je kunt veel realiseren in je leven, maar uiteindelijk sta je machteloos tegenover de dood of welke andere rampen je in je leven kunnen overkomen.’

Prediker is nuchter en zegt: ‘Alles is vluchtig, maar dat inzicht maakt juist dat je ruimte zoekt om te genieten van het leven. Drink een goed glas wijn, met de vrouw of man die je liefhebt en zeg tegen elkaar: het leven is vandaag goed. Dat is wat Prediker mensen gunt.

Er kan van alles gebeurd zijn in je leven. Je voelt je alleen, hebt zorgen over je kinderen, kleinkinderen, je verliest je gezondheid, je moet je partner missen, je moet je vertrouwde huis verlaten. En Prediker hoopt dat mensen in die ervaringen momenten zullen hebben, dat het leven goed kan zijn.

Prediker vertelt hoe God ons als mensen ziet worstelen met de wisselvalligheden van het leven. Hoe God soms ver weg lijkt, maar dan ineens dichtbij is met zijn liefde. Dat Hij ons niet verlaat, maar met ons meegaat de toekomst tegemoet.

Prediker leert ons het inzicht dat de vragen groter zijn dan onze antwoorden.

Maar als God zich ergens vinden laat is het in dit verscheurde leven. Dat is een geloof dat niets triomfantelijks heeft, maar dat wel dag aan dag, ondanks alles, troost biedt en zicht geeft op heelheid.

Alles heeft zijn tijd... Is dat niet een open deur?
Alles heeft zijn tijd...maar wij nemen de tijd vaak niet....
- we nemen de tijd niet om te rouwen en om te dansen...mensen nemen soms de tijd niet voor elkaar
- om elkaar te laten merken hoeveel je van elkaar houdt
- om er te zijn als de ander verdriet heeft...

Alles heeft zijn tijd - eigenlijk staat er: voor alles is een bestemde tijd, dat betekent een geschikt moment, een aangewezen tijd.

Daarom: Prediker zei al: 'als iemand eet en drinkt, en geniet van al het goede, dan is dat een gave van God',

Geniet van die momenten. Laten we dat in Gods naam niet vergeten. We staan voor een nieuw jaar.
Zullen we de tijd nemen om bewust te leven?
Want God heeft ons de tijd gegeven, om te leven bij de dag, hier te doen vrede en gerechtigheid.

Tijd: vol geloof, hoop en liefde.
Dat we met die verwachting het nieuwe jaar zullen ingaan.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger